

Zaujímavosti v okolí

CHKO

Latorica
CHKO Latorica je chráneným územím nízinného typu. Prevažnú časť tohto chráneného územia tvorí Latorická rovina. Na juhu je ohraničená Medzibodrožskými pláňavami, zo severozápadu Trebišovskou tabuľou a Ondavskou rovinou, zo severu Malčickou tabuľou a Kapušanskými pláňavami a na východe Ukrajinskou hranicou. Juhozápadná časť CHKO zaberá Bodrockú rovinu a južnú časť Zemplínskych vrchov. Výmera CHKO Latorica je 23 198 ha. Z flóry sa tu vyskytujú: lekník ažltá, lekník biele, kotvica plávajúca, rezavka aloovitá, húsenikovec erukovitý... Zo vzácných ohrozených rastlín sa tu vyskytujú aldrovanka pluzgierkatá (*Aldrovanda vesiculosa*), chren veľkoplodý (*Armoracia macrocarpa*), žerušnica málokvetá (*Cardamine parviflora*), ostrica metlinatá (*Carex paniculata*), elatinka kuričkovitá (*Elatine alsinastrum*),

vstavac úhľadný (*Orchis elegans*), starček erukolistý (*Senecio erucifolius*), rezavka aloovitá (*Stratiotes aloides*), kotvica plávajúca (*Trapa natans*), poniklec lúčny maďarský (*Pulsatilla pratensis* ssp. *hungarica*), pavinec horský (*Jasione montana*), horčičník konárstý (*Erysimum diffusum*), gypsomilka metlinatá (*Gypsophila paniculata*).

Faunu tvoria: korytnačka močiarna, netopier obyčajný, modlivka zelená, koník stepný, beluša malá, volavka purpurová, kormorán veľký, orliak morský, kúdelníčka lužná... Na území CHKO bolo zistených viac ako 210 druhov vtákov, ako napr.: bučiak nočný (*Nycticorax nycticorax*), volavka striebriстая (*Egretta garzetta*), volavka biela (*Egretta alba*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), volavka purpurová (*Ardea purpurea*), volavka vlasatá (*Ardeola ralloides*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), haja tmavá (*Milvus migrans*), haja červená (*Milvus milvus*), orla kríľavého (*Aquila pomarina*), orla kráľovského (*Aquila heliaca*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), plamienka driemavá (*Tyto alba*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), včelár zlatý (*Merops apiaster*), dudok chochlatý (*Upupa epops*)...

Z cicavcov sú významné najmä: los mokrad'ový (*Alces alces*), vydra riečna (*Lutra lutra*), piskor lesný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*). Z netopierov sa tu vyskytujú netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier vodný (*Myotis daubentoni*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier pozdný (*Eptesicus serotinus*), netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*), netopier hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), netopier pestrý (*Vespertilio murinus*), ucháč sivý (*Plecotus austriacus*), podkovár štíhlokrdlý (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Národná

prírodná

rezervácia

Kašvár

NPR bola vyhlásená v roku 1953. Nachádza sa v katastrálnom území obce Ladmovce a rozprestiera sa na úpätí východnej časti Zemplínskych vrchov. Je súčasťou CHKO Latorica a bola vyhlásená na ochranu vzácných vápnomilnej a xerothermnej flóry a teplomilných spoločenstiev fauny. NPR je ohrozená ťažbou vápencu v miestnom lome a častým výskytom čiernych skládok. Nachádzajú sa tu vzácne druhy rastlín a hmyzov. Odhaduje sa tu výskyt 1500 motýľích druhov a nachádzajú sa tu vzácne druhy hmyzu: fúzač alpský, modlivka zelená, bystruška lesklá a plochá, koník stepný. Z plazov sú tu mlok karpatský, salamandra škvrnitá, jašterica živorodá, vretenica obyčajná. Z rýb tu nachádzame sumce, šľuky, zubáče, pstruhy, kapre, bolene, pleskáče a iné. Chránené sú mihule a hrúzy.

Národná

prírodná

rezervácia

Tajba

NPR sa nachádza v katastrálnom území obce Streda nad Bodrogom a bola vyhlásená v roku 1966. Ide o mŕtve rameno Bodrogu, ktoré predstavuje pozostatky močiarnych spoločenstiev územia Medzibodrožia. Vyskytuje sa tu vzácný druh korytnačky močiarnej a vodné vtáctvo.

Veľké

jazero

Prírodná

rezervácia

Prírodná rezervácia bola vyhlásená v roku 1967. Nachádza sa v katastrálnom území obce Vojka a na území Slovenska predstavuje jedinú lokalitu rašeliniskového spoločenstva krovitých vrbín s výskytom vzácného druhu Slovenskej flóry - Adrovandky pluzgieratej.

Zemplínska

Jelšina

Prírodná

rezervácia

Zemplínska Jelšina je lužný les nachádzajúci sa v katastrálnom území obce Zemplínske Jastrabie. Zewmplínska Jelšina bola v roku 1961 vyhlásená za štátnu prírodnú rezerváciu.

Vulkanické

sklá

Bohaté horninové podložie Tokajskej oblasti, zastúpené predovšetkým ryolitmi, andezitmi, tufytmi, sú výsledkom neovulkanického pôsobenia a dodávajú Tokaju jednu z jej typických charakteristík. Opakujúcimi sa vulkanickými aktivitami a rýchlym ochladením horúcej lávy vznikli charakteristické sklovité horniny, t. j. vulkanické sklá - obsidián, perlit, smolok. Tieto horniny majú výnimočné zastúpenie v rámci celého Slovenska, v prípade obsidiánu ide o jedinečný výskyt.

Korytnačka

močiarna

(lat.

Emys

orbicularis)

Korytnačka močiarna žije v sladkých a brakických vodách stojatých alebo mierne tečúcich. U nás je vyhlásená za kriticky ohrozený druh a jej ďalšie prežitie je pri neustálom ohrození rôznymi faktormi málo pravdepodobné. Najväčšie ohrozenie predstavujú klimatické vplyvy, narušovanie prirodzených biotopov a ohrozenie cudzími druhmi. Výskyt korytnačky močiarna je prevažne vo Východoslovenskej nížine, na južnom Slovensku, Záhorskej nížine a na južnej Morave. Pravdepodobne jediná pravidelne sa rozmnožujúca populácia bola doteraz v Štátnej prírodnej rezervácii Tajba pri Strede nad Bodrogom. Výskyt korytnačiek bahenných na východnom Slovensku je viazaný na ŠPR Tajba. V dôsledku znižujúcej sa populácie bola dňa 25. mája 1966 korytnačka močiarna vyhlásená za chránenú, čím sa zabezpečila jej právna ochrana na jedinej

reprezentatívnej lokalite Východoslovenskej nížiny. Korytnačka bahenná sa živí najmä hmyzom, dážďovkami, červami, larvami a inými bezstavovcami. Zo stavovcov sa na jej jedálničku objavujú žaby, žubrienky, choré a poranené ryby. Časť jej stravy tvoria aj riasy a mäkké časti rastlín.

Hatfa

-

Rekreačné

stredisko

V rekreačnom stredisku vyviera železitý prameň. V minulosti bola táto oblasť známa kvôli minerálnemu prameňu ako kúpele Hatfa. Pomenovanie Hatfa vzniklo z maďarčiny (Hat = šesť, Fa = strom). V rekreačnom stredisku sa totiž nachádza šesť starých stromov, ktoré údajne predstavujú spojenie lesných majetkov šiestich obcí: Viničky, Streda nad Bodrogom, Ladmovce, Cejkov, Bara a Černochovej.

Borsuk

-

Chránené

nálezisko

Borsuk je vinohradníckym kopcom s vulkanickou tufovou pôdou. Okrem viníc sa na ňom nachádza aj chránené nálezisko teplomilnej vegetácie. Vyskytujú sa tu najmä: konopnica, oman, rumenica, palina... Nachádzajú sa tu i vzácne chránené druhy: jasenec biely, kosatec nízky.

Borša

-

hrad

Pôvodný, pravdepodobne vodný hrad, stál na mieste kaštieľa v Borši. Hrad bol kamenný a jeho história nie je známa. Písomné dokumenty len napovedajú, že hrad bol v držbe viacerých rodov (Perínovci, Polónovci, Lórantffyovci, Rákocziovci).

Brehov

-

kláštor

Barokový kláštor a kostol minoritov v Brehove tvorí trojtraktová budova kláštora pristavená k budove staršieho kostola. Ide o výraznú domonantu obce. Kostol sa v súčasnosti využíva na pravidelné bohoslužby a

Streda nad Bodrogom - kaštieľ
 Renesančný kaštieľ v strede obce Streda nad Bodrogom, bývalý stredoveký hrad, či hrádok. Po rozsiahlej rekonštrukcii v 80. rokoch 20. storočia je dnes v kaštieli sobášna sieň, kancelárie obecného úradu a viacerich inštitúcií.

Zemplín - hrad
 V potiskej nížine, uprostred obce Zemplín sa vypína mohutné opevnenie na kopci Várheď, čo znamená hradný vrch. V areáli sa nachádzajú dve sakrálne stavby, z ktorých kostol patriaci reformovanej cirkvi ukrýva v sebe románsku stavbu.

Mesto Trebišov - historické pamiatky

- Mariánske súsošie,
- Pavlínsky kláštor,
- zvyšky nížinného hradu Parič,
- mauzóleum rodiny Andrássyovcov z r. 1893, so sarkofágom grófa Júliusa Andrássyho,
- Rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie, postavený pred rokom 1404,
- Gréckokatolícky chrám Nanebovzatia Presvätej Bohorodičky,
- barokovo-klasicistický trojkridlový kaštieľ, postavený v r. 1786,
- rozsiahly chránený mestský park pri kaštieli
- Románsky kostol Sv. Ducha